

Tal van kaarten, luchtfoto's en fotokaarten werden door Belgische Officiële Instanties gepubliceerd. De grote verscheidenheid, de aard en de doelstellingen van de documenten worden het best geïllustreerd door deze uitgezochte uittreksels.

Er moet vooraf vermeld dat het Militair Cartografisch Instituut in 1947 zijn naam veranderd zag in Militair Geografisch Instituut (M.G.I.) en sinds 1976 draagt het de naam Nationaal Geografisch Instituut (N.G.I.). Een van de eerste opdrachten die het Militair Geografisch Instituut te vervullen kreeg was de realisatie van een nieuwe topografische kaart op schaal 1 : 25 000 (*uittreksel nr. 3*). Deze opdracht moet gezien worden in het kader van de internationale akkoorden over de cartografische standaardisering. De topografische kaart op 1 : 25 000 wordt ook « basiskaart » genoemd. Ze verdient die naam, niet alleen omdat ze een multidisciplinaire belangstelling opwekt, maar ook omdat ze zeer gedetailleerd is en gebruikt werd om andere kaarten eruit af te leiden door vergroting of door veralgemening. De realisatie van deze kaartserie is gebaseerd op de meest moderne methoden en technieken van de geodesie, de fotogrammetrie en de cartografie. De hoge metrische en grafische kwaliteiten zijn te danken aan de gevolgde werkwijze. De kaartminuut bestaat uit twee helften, een westelijke en een oostelijke, op schaal 1 : 15 000, die achteraf verkleind werden tot 1 : 25 000. In 1955 verscheen het eerste blad. De kaartserie was in 1970 voltooid en bestaat uit 238 bladen in zeskleurendruk. Sindsdien werkt men aan een tweede uitgave, wat het bijwerken van deze eerste bladen impliceert en een meer homogene realisatie betekent dank zij de normalisering van de grafische weergave van de topografie en de uniforme cartografische procédés.

De kaart op schaal 1 : 10 000 (*uittreksel nr. 1*) is inhoudelijk volledig dezelfde als die op 1 : 25 000. Ze is immers rechtstreeks afgeleid van de kaartminuut op schaal 1 : 15 000 door eenvoudige fotografische vergroting. Er zijn 455 kaartbladen. De eerste werden monochroom (bister) gedrukt, maar sinds 1966 zijn de overige in vier kleuren uitgegeven.

De kaart op schaal 1 : 50 000 (*uittreksel nr. 5*) is het resultaat van een strikte veralgemeningsprocedure, maar het wegennet werd relatief sterk gedetailleerd weergegeven. Een kaartblad beslaat hetzelfde gebied als 4 basiskaarten op 1 : 25 000 waarvan ze is afgeleid. Van deze reeks (74 kaarten) verschenen de eerste bladen in 1970. Naast de achtkleurige uitgave bestaat er een monochrome bister, evenals een orohydrografische versie (*uittreksel nr. 6*). Het weze vermeld dat er voor gans het land een kaartreeks op 1 : 50 000 bestaat « type R » genoemd, gerealiseerd tussen 1952 en 1954, en slechts ten dele bijgewerkt tot 1964. De kaart werd afgeleid van de oudere op 1 : 40 000, bijgewerkt op basis van terreinwaarnemingen en een beperkte luchtfoto-studie.

De kaart op schaal 1 : 100 000 (*uittreksel nr. 9*) werd gemaakt tussen 1955 en 1957 door veralgemening van de kaart op 1 : 50 000, type R. De kaart is zevenkleurig, telt 24 bladen en wordt sinds 1965 niet meer bijgewerkt.

Het N.G.I. realiseerde van gans België en de aangrenzende gebieden een topografische kaart op 1 : 250 000 in twee versies, enerzijds een uitgave met opdruk van toeristische merkwaardigheden (*uittreksel nr. 10*), anderzijds een uitgave met gegevens voor het vliegwezen. Het wegennet wordt benadrukt door de nationale en Europese conventionele nummering en de kilometerafstand tussen belangrijke centra. Deze kaartuitgave wordt sinds 1964 periodiek bijgewerkt en bestaat uit een zevenkleurendruk op 1 blad recto-verso en geplooid ofwel in plano op twee bladen Noord en Zuid. Het reliëf wordt door hoogtelijnen met een equidistantie van 40 m, alsmede door schaduwing, weergegeven.

Door het Nationaal Geografisch Instituut worden twee kaarttypen op schaal 1 : 300 000 uitgegeven. Het eerste type met accent op de verkeerswegen bestaat in drie versies : één hypsometrisch gekleurd (*uittreksel nr. 11*), één waarvan de provincies werden ingekleurd en één zonder vlakke tinten; de kilometerafstanden tussen de 60 voornaamste agglomeraties zijn in tabelvorm aangeduid. Het tweede type is een administratieve kaart (*uittreksel nr. 12*) met de grenzen en namen van alle Belgische gemeenten. De kaart bevat tevens een alfabetische indexlijst van alle gemeentenamen met verwijzing naar het kaartblad op schaal 1 : 10 000, waarop de gemeentekern voorkomt. Het kaartuittreksel heeft betrekking op de voorlopige administratieve kaart met de fusies van gemeenten en de grenswijzigingen volgens het Koninklijk Besluit van 17 september 1975.

Een luchtfoto (*uittreksel nr. 4*), op originele schaal toont het type-document dat gebruikt werd bij fotogrammetrische uitwerking door het Nationaal Geografisch Instituut. Deze luchtfoto's werden o.a. gebruikt voor de bijwerking van de basiskaart voorgesteld op uittreksel nr. 3. Anderzijds wordt een gedeelte van een orthofotokaart getoond (*uittreksel nr. 2*) op de oorspronkelijke schaal 1 : 10 000. In tegenstelling met vorig document, heeft de orthofotokaart een preciese metrische waarde, dank zij het gedifferentieerd orthogonaal herstellen van de luchtfoto's; ze stemt derhalve overeen met de topografische kaart. In overdruk worden de hoogtelijnen aangeduid, alsmede een coördinatennet volgens de gebruikte cartografische projectie.

De voornaamste agglomeraties, alsook de hele Belgische kustzone werden in kaart gebracht op schaal 1 : 5 000. In tegenstelling met voornoemde documenten zijn deze een uitgave van het Ministerie van Openbare Werken. De veelkleurige uitgave (*uittreksel nr. 7*) is een verkleining van de fotogrammetrische restitutie op schaal 1 : 3 000. De kaart is bedoeld als een gedetailleerde voorstelling van de voornaamste aspecten van de bodembezetting met het oog op de ruimtelijke ordening.

De administratie van het Kadaster (Ministerie van Financiën) geeft kadastrale plannen (*uittreksel nr. 8*) uit op grote schaal, gaande van 1 : 1 000 over 1 : 1 250 en 1 : 2 000 tot 1 : 2 500. Deze plannen hebben juridische draagwijdte; ze bevatten op de eerste plaats de eigendomsgrenzen van zowel de bebouwde als de niet-bebouwde percelen in openbaar of privé-bezit, al dan niet belastbaar. Zelfs ondergrondse constructies worden grafisch weergegeven. Elk perceel draagt een kadastraal nummer, dat bij gemeentelijke onderverdeling in afdelingen en/of secties (soms in verschillende kaartbladen), verwijst naar de overeenkomstige kadastrale legger, waarin een aantal jaarlijks bijgehouden gegevens van kwalitatieve en kwantitatieve aard opgenomen zijn. Deze documenten werden over het algemeen nog niet metrisch juist opgenomen, wat wel gebeurt bij de jongste herwerkingen op basis van moderne technieken. Het gekozen voorbeeld is op schaal 1 : 1 000 en werd gemaakt op basis van een fotogrammetrische opname van 1968.